

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

ІТТ | ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ
ТРАНСПОРТНІ
ТЕХНОЛОГІЇ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ТЕХНІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

ІТТ2024

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ

**Тези доповідей 5-ої міжнародної
науково-технічної конференції**

«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

Харків 2024

5-а міжнародна науково-технічна конференція «Інтелектуальні транспортні технології», Харків, 25–27 листопада 2024 р.: Тези доповідей. – Харків: УкрДУЗТ, 2024. – 339 с.

Збірник містить тези доповідей науковців вищих навчальних закладів України та інших країн, підприємств транспортної та машинобудівної галузей за чотирма напрямками: розвиток інтелектуальних технологій при управлінні транспортними системами; транспортні системи та логістика; інтелектуальне проектування та сервіс на транспорті; функціональні матеріали та технології при виготовленні та відновленні деталей транспортного призначення.

© Український державний університет
залізничного транспорту, 2024

За сучасним станом залізничної інфраструктури, при використанні поїздами ліній з вагою 1 і 2 при русі у бік сухопутних кордонів контейнеропотік у будь-якому випадку проходить через Львів. Тому у випадку анонсованого прокладення колії 1435 мм він може стати «сухопутною Одесою» – головними воротами України для контейнерів з/до Європи. Також можливо створення сортувальних хабів поблизу важливих залізничних вузлів. Це дозволить підвищити долю використання залізничного транспорту у доставках «від дверей до дверей», що суттєво збільшить привабливість контейнерного транспорту та оптимізує вантажопотоки на території України.

[1] Група "Лемтранс" відкрила новий контейнерний термінал у Вінниці. Лемтранс. URL: <https://www.lemtrans.com.ua/uk/press-center/news/lemtrans-vidkriv-novii-terminal-2024-godu> (дата звернення: 06.11.2024).

[2] Контейнерний термінал "Мостиська" має три власних локомотиви. Центр транспортних стратегій. URL: https://cfts.org.ua/news/2023/04/28/konteynerniy_terminal_mostiska_mae_tri_vlasnikh_lokomotivi_74723 (дата звернення: 13.11.2024).

[3] Про нас. Контейнерний термінал Мостиська. URL: <https://ctm.in.ua/uk/#aboutUs> (дата звернення: 13.11.2024).

[4] Weighted graph. Hyperskill. URL: <https://hyperskill.org/learn/step/5645> (дата звернення: 08.11.2024).

УДК 656.2

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ В КОНТЕЙНЕРАХ

ANALYSIS OF THE CURRENT STATE AND PERSPECTIVES OF THE DEVELOPMENT OF CARGO TRANSPORTATION IN CONTAINERS

*канд. техн. наук С.М. Продащук, канд. псих. наук. К.В. Кім, Д.С. Гордідан
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

*S. Prodashchuk PhD (Tech.), K. Kim, PhD (Psych.), D. Hordidan
Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)*

Контейнерні перевезення є важливим компонентом логістичної інфраструктури, особливо у сучасних умовах, коли транспортна система має забезпечувати швидкість, надійність та ефективність доставки вантажів [1]. Укрзалізниця демонструє значний прогрес у цьому напрямку. За 9 місяців 2024 року обсяги перевезень контейнерів досягли 197 897 ДФЕ, що на 47% більше, ніж за аналогічний період 2023 року, та перевищили піковий показник 2021 року на 7%. Це відновлення довоєнних обсягів свідчить про стабільне зростання ринку контейнерних перевезень і їхній розвиток навіть у складних умовах війни.

Контейнерні перевезення залишаються вкрай важливими для експорту України, на який припадає 62% загального обсягу. Більшість експортних контейнерів, 66%, спрямовуються через сухопутні прикордонні переходи. Незважаючи на зниження цього показника порівняно з 2023 роком (79%), така

тенденція пояснюється адаптацією до нових логістичних викликів, зокрема обмеженням портової інфраструктури через війну.

Серед основних вантажів, які транспортуються в контейнерах, зернові вантажі займають провідну позицію з часткою 44%. Інші ключові групи включають: чорні метали – 17%; макуху – 7%; олію – 6,6%; синтетичні смоли – 3,5%; продукти крохмале-патокової промисловості – 3,5% [2].

Станом на 1 жовтня 2024 року УЗ вже перевезено 533 інтермодальні поїзди, з них 82 – у міжнародному сполученні. Інтермодальні перевезення, що поєднують кілька видів транспорту (залізничний, автомобільний, морський), дозволяють значно скоротити час доставки та оптимізувати витрати [2].

Війна внесла значні корективи в логістичні ланцюги. Блокада портів змусила переорієнтувати експортні потоки на сухопутні коридори. У цьому контексті інтермодальні перевезення набули особливої важливості, оскільки дозволяють швидко адаптувати маршрути, поєднуючи різні види транспорту.

Для подальшого вдосконалення контейнерних перевезень залізницею необхідно впровадження системи моніторингу руху контейнерів у реальному часі; створення сучасних контейнерних терміналів та підвищення пропускної спроможності сухопутних переходів, забезпечення терміналів сучасною технікою для обробки контейнерів; інтеграція з міжнародними транспортними коридорами, розширення співпраці з європейськими операторами; залучення нових вантажів до транспортування в контейнерах, що сприятиме оптимізації логістичних ланцюгів.

У сучасній логістичній системі ключовим елементом є забезпечення ефективної обробки контейнерів на терміналах. Використання річстакерів дозволяє швидко переміщувати контейнери при переробці, тим самим, зменшуючи час на обробку вантажу. В умовах війни, коли час і безпека мають вирішальне значення, мобільність та автономність річстакерів стають додатковою перевагою. Їх застосування дозволяє оперативно відновлювати обробку вантажів навіть на терміналах, які зазнали пошкоджень через обстріли.

Зростання контейнерних перевезень в Україні демонструє їхню важливість для економіки та логістичної системи країни навіть у складних воєнних умовах. Інноваційні підходи, такі як використання річстакерів, розвиток інтермодальних перевезень та впровадження цифрових рішень, забезпечують стабільність та ефективність перевезень. Подальший розвиток цього сегмента стане основою для післявоєнного відновлення країни та її інтеграції у глобальну транспортну систему.

[1] Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року : розпорядження кабінету міністрів України від 30 травня 2018 р. № 430-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-p#Text>.

[2] Обсяг залізничних контейнерних перевезень в Україні у 2024 році є найбільшим за сім років. URL: <https://www.apk-inform.com/uk/news/1544469>.